Nowadays, many historians in Europe and the US are giving renewed emphasis to local histories; and Indian scholars have recently pioneered an important "turn" in historical studies with their venture into "subaltern studies" that is, the study of persons and groups that have been neglected in those histories that have focused on wars and regions of kings, chiefs and governors. In our own thinking, we believe that anthropologists, whatever their failings, have been pioneers in giving historical voice to those peoples who have hitherto been shunned in official histories, such as villages and tribes, local leaders and healers and local beliefs in little known regions of the world. The ethnographic "turn" in historical thinking has influenced scholars in contemporary history departments, helping them to refocus their vision on local knowledge. Similarly, we hope that this project will encourage Sri Lankan historians to reorient their work towards local, regional, monastic and temple histories......

යුරෝපීය හා උතුරු ඇමරිකානු ඉතිහාසකාරයෝ බොහොමයක් පාදේශීය ඉතිහාස අධ්යයනයට දැන් දැන් බලවත් උනන්දවක් දක්වති.

ඉන්දියානු බුද්ධිමතුන් ද ඔවුන්ගේ නවතම නිර්පුතු අධ්නයනයන්හි නව සම්පුදායක් අරඹමින් යුද්ධ, රජුන්ගේ පාලන කාල, පුතුන් හා ආණ්ඩුකාරයන් කෙරෙහි යොමු වූ ඉතිහාසකාරයන් නොතකා හරින ලද පුද්ගලයන් හා සමාජ කණ්ඩායම් පිළිබඳ වෙතිහාසික අධ්නයන්හි යෙදී සිටිති.

අප සිතන ආකාරයට කවර අඩු පාඩුකම් තිබුණත් මානව විදපාඥයෝ නිල ඉතිහාසකාරයන් විසින් මේ දක්වා නොතකා හරින ලද ලෝකයේ අපුකට පුදේශවල ජීවත්වන ගැමියන්, ගෝතුකයන්, පාදේශීය නායකයන්, භූත චෛචරුන් හා පාදේශීය විශ්වාසවලට ඉතිහාස තුළ හඬක් ලබාදීමට පුරෝගාමී වෙමින් සිටිති.

මානව වංශ අධ්යයන ඓතිහාසික චින්තනයේ ඇති වූ මේ නව නැම්ම, සමකාලීන ඉතිහාස දෙපාර්තමේන්තුවල සිටින ඉතිහාසකාරයන් කෙරේ බලපෑම් කළේ ඔවුන්ට ද පාදේශීය දැනුම කෙරෙහි තිබූ දැක්මේ නව අවධානයන් ඇති කරමිනි.

ශී් ලංකාවේ ඉතිහාසකරුවන්ට, පාදේශීය, කලාපීය වෙහෙර විහාර ඉතිහාස හා පාදේශීය ඉතිහාස පිළිබඳ අධ්යයනයන් කෙරෙහි නව දැක්මක් තනාගැනීමට මෙම ගුන්ථාවලිය උපකාරීවනු ඇතැයි අප බලාපොරොත්තු තබාගෙන සිටිමු.......

මිල:100/-

එස්. ගොඩගේ සන සහෝදරයෝ රාජෳ සම්මාන ලත් පොත් පුකාශකයෝ,

675, මරදාන පාර, කොළඹ 10. දුරකථන : (011)2685369, 4614904. ෆැක්ස් : (011)-2674187 රී මේල්: **goðageem@slt.lk** ෆැක්ස් : **www.goðage.com**

Rare Historical Manuscripts series - 1 දුර්ලන වෙතිහා නික ගුන්ථාවලී - 1

Series Editor Gananath Obeyesekere

ගුන්ථාවලී සංස්කාරක ගුණුනාට මුබෙසේකර

Editors Ananda Tissa Kumara Nandana Weeraratne

_{නංන්කාර්කවර්ද} ආනන්ද තිස්ස කුමාර නන්දන වීරරත්න

Assistant Editor Aparna Silva Krishore

නංන්කරණ නැහාය අපර්ණා සිල්වා කුෂෝරේ

THE INTERNATIONAL CENTRE FOR ETHNIC STUDIES COLOMBO
87
S. GODAGE PUBLISHERS

RARE HISTORICAL MANUSCRIPT SERIES

The Norad Foundation and ICES has supported the editing and publication by Godage and Brothers of a series of hitherto unpublished palm leaf manuscripts that have considerable historical significance, particularly for understanding the political and social organization of the Kandy and Kotte Periods of Sri Lankan history, that is, roughly the period from the late 14th to the early 19th century. Most of these manuscripts are what we call "intermediate texts," that is, belonging neither to the folk tradition nor to the classic tradition of Pali and Sinhala texts written by Buddhists monks and lay scholars, the most obvious example being the Mahavamsa and the many Sinhala prose and poetic works. By contrast the texts that we deal with were written in simple prose or verse by local intelligentsia (scribes, headmen, nobles and even ordinary villagers) and deal with local and national events of the period under review. We also hope to publish in this series other kinds of rare manuscripts that have considerable historical significance and this will include republishing texts written by local scholars or early colonial administrators. The most important of these texts is Kristiani Pragnaptiyata Piliturak ("response to the 'principles of Christianity") and its sequel both of which we shall discuss later.

We do not claim to be pioneers in publishing and analyzing these intermediate texts. Early colonial scholars such as Hugh Nevill in his *Taprobanian* series, Henry Parker in *Ancient Ceylon*, and that scholarly colonial judge A.C. Lawrie in *A Gazetteer of the Central Province of Ceylon* were the pioneers

in this field. Unfortunately, Nevill's work is vitiated by notions of comparative religions that were becoming dated even in his own time; and though Parker had little methodological sophistication, he nevertheless boldly used intermediate texts to understand early as well as late Sri Lankan history, audaciously supplementing the kind of histories depicted in the Pali chronicles. Lawrie's Gazetteer is truly a pioneer work. He not only described the villages of the Central Province but painstakingly recorded the history of the more important ones and included the genealogies of aristocratic families living there in a manner that anticipated later ethnographic fieldwork. More recently, there is an excellent article written by G.D.B de Silva on the very topic that concerns us. On the Sinhala side the pioneers are Vidyakalpa Press, Kegalle, who published "penny sheets" of both intermediate texts and ballad literature that were sold by kuda kârayas or "umbrella folk." They were so named because these inexpensive publications were sold by itinerant peddlers selling their wares under a large umbrella in public places, most often at pilgrimage centers, fairs and such busy places as bus-stands. Both Vidyakalpa Press and the kuda kârayas have disappeared though even today similar texts, though not of the same quality continue to be sold in pilgrimage centers. Among University scholars intermediate texts have been ignored but not among the Sinhala scholarly intelligentsia who have published and edited little known texts though not always belonging to our genre of intermediate texts. The preeminent scholar to use intermediate texts and oral histories for a reconstruction of a historical period is Kotagama Vacissara Himi, Saranankara Sangharâja Samaya ("The age of Saranankara Sangharaja"); and our immediate predecessor is the pioneer in the field of editing intermediate texts, H.A.P. Abeyawardana in his Boundary Divisions of Mediaeval Sri Lanka.2

Nowadays, many historians in Europe and the US are giving renewed emphasis to local histories; and Indian scholars have recently pioneered an important "turn" in historical studies with their venture into "subaltern studies," that is, the study of persons and groups that have been neglected in those histories that have focused on wars and reigns of kings, chiefs and governors. In our own thinking, we believe that anthropologists, whatever their failings, have been pioneers in giving historical voice to those peoples who have hitherto been shunned in official histories, such as villages and tribes, local leaders and healers and local beliefs in little known regions of the world. The ethnographic "turn" in historical thinking has influenced scholars in contemporary history departments, helping them to refocus their vision on local knowledge. Similarly, we hope that this project will encourage Sri Lankan historians to reorient their work towards local, regional, monastic and temple histories and the histories of local areas such as korales and pattus, for example Raigam Korale and Pasdun Korale and other districts rich in tradition and even possessing archival and temple records. And this ought to include oral histories in addition to the employment of intermediate texts. Here also one must mention some pioneers, for example, P.M.P. Abeysingha, Udarata Vitti ("Kandyan Events") and P. Dolapihilla, In the days of Sri Wickramarajasinha, last king of Kandy; and the work by H.M.S. Tundeniya.³ We think it important that these kinds of studies should be continued by professional historians and social scientists but equipped with modern tools of interpretation and critical thinking.

Let me briefly outline the kind of intermediate texts we have already edited for publication.

- 1. First, there are texts known as *Râjâvaliya*s or "lists of kings" and modeled on them are the *Bandâravaliya*s or "lists of chiefs." The *Râjâvaliya*s are well-known to the Sri Lankan reading public but our knowledge of them comes from the collation and editing of different versions into one standard version known to us nowadays as *the Râjâvaliya*. That is, the *Râjâvaliya* as we have it now is a scholarly invention, though a useful one based on the comparison of multiple texts by that general name. By contrast we propose to introduce the reader to the different *Râjâvaliya*s (or the original versions) and with this end in view we will publish the *Vanni Râjâvaliya* which deals with the "list of Sri Lankan kings, composed in the Vanni." If time and resources permit we will publish other lists of kings later.
- 2. Related to the above is the next collection consisting of two texts: first, the Râvanâ Râjâvaliya which has anecdotal references to Ravana, the demon king of the Ramayana and deals with the connections between Ravana and various places and provinces in Sri Lanka. The Rāvanā Rājāvaliya incidentally describes the first flooding of the ocean as a punishment for the cruelty of Ravana. This incident seems to be based on the Samuddavanija Jãtaka that describes a tsunami type flood during a full moon day. According to this Jataka tale, the first wave was only knee deep and the foolish ones living in an island ignored it but the wise ones built a ship and left the island. "Then the ocean wave rose waist-deep, man-deep, deep as a palm-tree, as seven palm trees, and over the whole island it rolled" and destroyed the five hundred persons who foolishly remained in the island.⁴ Related to Rãvanã Rãjãvaliya is the Merata Kadaimpota, "the boundary book of this country [Lanka]" and overlaps with much of the Rāvanā Rājāvaliya. Though the latter

- work is called a *rãjãvaliya* or list of kings, it is closer in spirit to the *Kaḍaimpot* tradition.
- 3. The next sampling of texts is known as *Vitti Pot*, "books about events" and there are hundreds of these texts in various archives. They are an indispensable resource for studying the life and events in the Kotte and Kandy periods. For present purposes we are focusing on three *vitti* texts: *malala katãva*, *malala vitti* and *rājasinha vitti*.
- 4. Related to the above are texts about the region of the Vanni, the area now claimed by both the Tamils and the Sinhalas as their respective "homelands." Once again there are many such texts but we will introduce the reader to three: *Vanni Upata* (Origins of the Vanni); *Vanni Vitti* (Events from the Vanni); *Vanni Kadaimpota* (the boundary book of the Vanni). These texts, in conjunction with the others in our series, help us demonstrate the various migrations by Tamil and Kerala people from South India to Sri Lanka and their settlement in different parts of Sri Lanka, especially the Puttalam district but certainly not confined to it.
- 5. Another genre of intermediate texts deal with origin myths or *Uppatti*, literally "births." There are thousands of texts in this category, mostly about the origins of the gods and goddesses of the pantheon and many have already been published by scholars such as Mudiyanse Dissanayaka and the joint work by K.N.O Dharmadasa and H.M.S. Tundeniya; and many others. Hence we will not deal with these texts but focus on a few beginning with two unpublished ones: *Bamba Uppattiya*, "the origins or birth of Brahma" and the other *Lokauppatiya*, "origins of the world." The titles are once again misleading because these

texts in fact deal with female puberty rites that, according to these accounts, began with the origin of the world. These two texts will give the reader a feel for a crucial rite of passage that has now gone out of vogue in many parts of the nation.

The next set of intermediate texts is of considerable importance because they help us not only to understand Kotte and Kandyan social organization but they also have some theoretical significance for studies of nationalism. These texts are known as Kadaimpot, "boundary books" and lists of noble families or bandaravaliyas. Both type of texts deal with the boundaries of provinces in Sri Lanka and the villages contained within the provinces and districts in the island, with the bandaravaliyas focusing on chiefly families in specific regions. These texts further our understanding of patterns of migration, the composition of various castes and other population groups and occasionally the kind of crops grown in different regions. We have already edited the following: Hemamala Bandaravaliya dealing with two families that supposedly brought the sacred tooth relic to Sri Lanka; and the Kañdurê Bandāravaliya, the genealogy of a noble family from the Vanni. Another text the Malala Bandaravaliya deals with aristocrats originally from Malaladesa or Kerala. We do not want to replicate Abeyawardana's work and therefore we have thus far edited only two boundary books, Laggala Kadaimpota, the boundary book of the district of Laggala (south and east of Matale); and the Matale Kadaimpota, version two. These works give a vivid account of the genealogies of groups that inhabit that region and we want to publish it alongside the two bandâravaliyas or lists of noble families. Hopefully, we will publish some more boundary books after

consultation with Dr. Abeyawardana in order to avoid duplication and waste of time and resources.

Why the theoretical importance of boundary books for the study of nationalism? Benedict Anderson in his famous study *Imagined Communities* says that it was with modern nationalism that surveys of villages and demarcation of boundaries took place. The Sri Lankan boundary books falsify that hypothesis owing to their enormous preoccupation with clearly defined boundaries (often demarcated with boundary stones) and the description of villages, people and occupations of people of Sri Lanka.

7. With the fifth set of historical manuscripts we move slightly away from "intermediate texts." These are known as lekam miți or "land rolls" from the Kandyan kingdom and they are effectively land tenure registers. The Portuguese borrowed the idea from the Kandyans in their own land registers known as Thombo. Only one lekam miti has been published thus far and that is known as the Sabaragamuvê Hî Lekam Mitiya, "the land tenure register for the district of Sabaragamuva." For our part we have already edited three land rolls: the land register for Kandapalla Korale (Dambulla area); the Maturata Koralê, north of Kandy near present day Maturata; and the Dumbara Lekam Mitiya, the large area east of Kandy. Additionally there are land rolls by individual families or kin groups that were being written right down to the end of the 19th century. However, we do not plan to publish any of these lekam miti yet because they need a detailed introduction and further, a considerable number of them have to be recorded and edited before we can assess their full significance for enriching our understanding of Kandyan land and settlement policy. We

- hope to continue with this project, depending on the availability of funds and other resources.
- 8. The last collection of intermediate texts that we hope to edit and publish is *haṭan kavi* or poems about conflicts and war. Though often translated as "war poems" the term *haṭan* has a much broader meaning and can refer to conflicts of all sorts (including conflicts between lovers) and can even possess the extended meaning, "vicissitudes." A few of these *haṭan kavi* have been published but many more remain unpublished and unknown. We have ready for our series a fascinating work, *Daladâ Haṭana*, "the vicissitudes of the tooth relic" containing 487 four line stanzas and hopefully we will publish many more.
- 9. However, we do not want to confine ourselves entirely on intermediate texts because there are some manuscripts written by highly literate monks and lay scholars that ought to be published. Our key text in this regard is Kristiyani Pragnaptiyata Piliturak, "response to the 'principles of Christianity" by a Buddhist monk named Bentota Attadassi written in 1849 as a reply to Bishop Gogerly's Kristiyani Pragnaptiya, "Principles of Christianity" or, to use Gogerly's own English title, "The evidences and doctrines of the Christian religion". Our guess is that Attadassi's text is one of the earliest written Buddhist responses to Christianity anywhere and therefore of great historical importance. Further, it was written long before the famous "Panadura debate" between Christians and Buddhists. Unlike the latter both Gogerly's book and Attadassi's response are much more civilized and restrained than the fiery polemics of later Buddhist-Christian debates. We have, as far as we know, the only palm leaf manuscript of this

text and its discovery itself is a minor epic which we will recount in our introduction to that volume. Owing to its unique historical importance we will publish Attadassi's work alongside the book that provoked the monk's ire, Gogerly's *Kristiyãni Pragnaptiya* ("Principles of Christianity") in a large volume of about 400 - 500 pages. We have also collected fascinating letters and other writings by Attadassi which we hope to publish sometime later.

Information contained in these texts

1. Many scholars have written on the formal organization of the Kandyan state with power and prestige devolving on the king. Unfortunately, we have very little evidence as to how the kings of Kandy brought a huge inaccessible, densely forested and mountainous region under rice cultivation and then incorporated them into the state polity. Some of these texts, substantiated by the oral histories we have collected during field-work help us understand how Kandyan kings sent chiefs into remote areas and gave them authority to build small reservoirs and irrigation channels in this region. But how did the kings and chiefs procure labour? These texts show how they recruited for this purpose Vädda hunters and small local Sinhala communities residing in the vast Kandyan region. Further, kings encouraged South Indian peoples to settle in these areas. However, in the publication list for 2005 we have focused primarily on the settlement of the Vanni and adjacent regions simply because of the importance of this region in the current ethnic conflict. Much work has to be done to fully substantiate this picture for the rest of the country. Hopefully our work will stimulate others to translate similar texts on the Vanni from Tamil archives

- 2. Equally, significant are those texts that deal with the actual villages in the kingdom, the castes located there, their land-tenure obligations to the kings or chiefs, the crops cultivated and sometimes information on workshops, for example, iron foundries and smithies. Thus some of these texts, especially the boundary book for Matale (version 1), give us fascinating information on Väddas showing that they were as internally differentiated as the Sinhalas though lacking the latter's caste system. When other boundary books and books of "events" are edited we will have a much fuller picture, not only of the Vädda presence, but also of other communities, as we will show in the latter part of this introduction.
- 3. The role of the Kandyan chiefs or Bandaras is poorly understood. We hope that these texts will help us understand their role in the development of agriculture in the region. Some of these chiefs were originally from South India; others were Väddas; and yet others were Portuguese, French and English captives. Unfortunately these texts give little information on the last category of foreigners. Eventually, most of these outsiders became Sinhala speakers and Buddhists. Again the texts we have already edited are but a small sample of a larger corpus which we believe ought to be edited and made available to the public.
- 4. Consider the "conflict poems" or *haṭan kavi* that we plan to publish. The one sample of this genre will be published in 2005 is *Daladâ Haṭana* on the historical vicissitudes of the tooth relic. This theme has been dealt with in several classic texts but what we have here is an enormously long poem giving us a more popular view of the "history" of the relic. However, we have lined up six more *haṭan* poems for possible publication, three of them with the campaigns of

Rajasinha 1, one of Sri Lanka's most interesting kings (an apostate and parricide and the terror of the Portuguese). Up to now information on these campaigns are mostly from colonial sources. The publication of *hatan* poems will help us understand the local or indigenous points of view and the local description of these wars. Some of these texts have recently been used by scholars like Michael Roberts but most of them remain unpublished.⁶

As things presently stand the series will benefit scholars knowledgeable in Sinhala. Eventually we hope to translate into English selections from these texts but no time schedule can be fixed for that part of the project.

Problems posed by intermediate texts

The major problem posed by the range of intermediate texts at our disposal is their reliability as far as the historical and sociological conditions of the Kotte and Kandy periods are concerned. Some texts such as the *lekam miți* provide straightforward information on the organization of land-tenures and therefore provide few problems of interpretation, unless some of these land rolls, especially land claims made by individual families, have been fabricated. Other texts cannot be taken at face value and one must adopt a variety of critical procedures before they could be used for historical purposes. Let me illustrate some of these difficulties by considering the two versions of the *Mātale Kaḍaim Pota* (version one edited by Abeyawardana and version two found in the University of Peradeniya Library); and the *Vanni Kaḍaim Pota*.

Let us begin with the Matale Kadaim Pota 1 written around the mid-17th century during the reign of its king, Vijayapala, the older brother of Rajasinha II. Vijayapala, summoned Niyarepola Alahakon Mohottala, and asked him to name the denizens (lit. men and animals) of Matale and the reply was: "Lord, there are only three [noble] houses in the rata of Matale" and when the king asked what these houses were, "Lord, there is Kulatunga Mudiyanse of Udupihilla, Vanigasekere Mudiyanse of Aluvihara, Candrasekere Mudiyanse of Dumbukola [Dambulla], [and then also] Gamage Vädda and Hampat Vädda of Hulangamuva, and when the king asked who are there in the lands beyond (epita rata), Lord on the other side of the steep waters (hela kandura) of Biridevela, there is Kannila Vädda guarding (hira kara hitiya) at Kanangamuva, and Herat Banda guarding at Nikakotuva, and Maha Tampala Vädda guarding at Palapatvala, Domba Vadda guarding at Dombavela gama, Valli Vädda guarding at Vallivela, Mahakavudalla Vädda guarding at Kavudupalalla, Naiyiran Vädda [some texts Nayida] guarding at Narangamuva, Imiya Vädda guarding at Nalanda, Dippitiya Mahage [a female] guarding an area of nine gavuvas in length and breath in the district known as Nagapattalama, and Makara Vädda and Konduruva employed in the watch of the boundary (kadaima), Mahakanda Vädda guarding the Kandapalla [today's Kandapalla korale], Hempiti Mahage guarding Galevela, Baju Mahage guarding the Udasiya Pattuva of Udugoda Korale, Minimutu Mahage guarding the [same] Pallesiya Pattuva, Devakirti Mahage guarding Melpitiya ...."

The text then goes on to mention that outside of these vädi väsagam (some versions say vädi vamsa) there are the many Brahmins who had arrived long ago with the sacred bodhi tree or with relics and are now settled in this district. For

example: Prince Arittha who went on the mission to bring the sacred bo tree from the middle district (Maddadesa) in India met king Asoka from whom he obtained the bo tree and with him were a group of Brahmins. These Brahmin chiefs are listed. Let me give a few examples. Akuramboda Rala came from the district of Akurana deposited relics in a dagaba and settled down in Akuramboda in the Matale district; others like Madiva Viramahesvaraya settled down in Madipola; and Jayakot Panditaya was given charge of Vahakotte. Consider the two sets of references: the first refers to Väddas already guarding the frontier and these include five female chiefs or Mahage. The king's official or mohottâla seem to point out the Vädda chiefs living in the region. The second text is different. The same official mentions Brahmins who claim to have brought the sacred *hodhi* tree to Sri Lanka and are now settled down in various parts of the Matale district. This therefore is an account of an "origin myth" of families living in the Matale region claiming Brahmin pedigrees and reinforcing that with their claim to have brought down the bodhi tree and relics from India. Unlike the reference to the Väddas one cannot interpret the origins and later settlements of Brahmins literally. The best one could say is that there were several families of actual or claimed Brahmins living in the Matale region. However, the various texts of the Vanni in our series have references to Brahmins arriving from South India and being recently settled in various places in the Puttalam district. These later accounts are probably closer to the historical reality than the previous one.

The third reference to communities in the Matale district is even more problematic because it deals with the Matale version of a widespread myth found also in other districts of the island. The king asks his official, "who else is there?" and the official mentions the story of the Cola king who in the time of

King Gajabahu's father invaded Sri Lanka and captured 12,000 as prisoners of war and took them to the Tamil country. Gajabahu ("elephant arm," that is "possessing a powerful arm") in order to avenge this insult took with him the giant Nila and with his iron mace parted the ocean, terrified the Cola king and brought with him 24,000 persons whom he settled in various parts of Sri Lanka. The Matale version of the myth says that he settled them in the Kandyan kingdom, thus: 400 were sent to Harasiya pattu, 60 to Hevahata, 150 to Tumpane, 12,000 to the district of Uva, and a "great army" to Matale. Other Gajabahu myths have different accounts of the dispersal and settlement of the prisoners. We have analyzed the Gajabahu myth elsewhere and labeled it a "colonization myth;" or one might call it a "settlement myth" that tries to account for the existence of Tamil speaking communities in various parts of Sri Lanka. Versions of the myth are found in different parts of the country and We refer the reader to our examination of this text. 8 There is not a trace of historicity in this account and all one can say, somewhat guardedly, is that during the period of Vijayapala's rule in Matale there were Tamil speaking communities whom the Sinhalas listed as prisoners captured by Gajabahu.

Why the inquiry by the king regarding the inhabitants of this region? The idea is to collect an army for his brother Rajasinha II. Hence the king sends the royal messenger to summon the descendants of Väddas and of those who came from abroad (presumably the Brahmins) and the descendants of the Cola prisoners in order to enlist them. From our historical point of view the data on Vädda chiefs guarding the frontier seems acceptable as historical reality; less so the myth of Brahmin descent of Sinhala chiefs of the time; even less so of the "army" of Cola prisoners settled in unnamed places in Matale.

The second Matale Kadaimpota was written in the reign

of Kirti Sri Rajasinha and has an author, Punci Appuhami of His Valigama in Siyana Korale during the year 1122 in the month of Asala (July-August) at the palace of the king. The year 1122 puzzled us at first because Kirti Sri's reign was in 1747-1760. While the writer of the text might not have been familiar with Christian dating, the date 1122 is quite remote from both the Saka or Buddhist calendar either. Then it struck us that the author was might have been using the Muslim Calendar, but unfortunately an orthodox calculation on our part the date 1122 at 1710 AD which though closer than the other calendars outs the writing of the document in the reign of the last Sinhala king, Narendra Sinha. Thus, while it is possible that the Sinhalese living among the Muslims were using their calendar we need mor information of the following sort before any definite answer could be provided. First other texts of Matale Kadaimpota 2 in order to rule out scribal error; and information on possible alternative calculations of the Muslim calendar by overseas merchant communities. We do know that Muslims were fully established in the Kandyan kingdom at this time and many of them had Sinhala surnames (*vãsagama* names), spoke Sinhala and were bound to Sinhala folk by a variety of ties, economic, political and social. It seems therefore that the village intelligentsia of the time would be familiar with Muslim chronological reckoning, than with the Buddhist or Saka eras that monks traditionally employed in the more "classical" literature.

The context of this version of the Matale boundary book is also most interesting. The king summons two chiefs, Opalgala Vädi Bandara and Kaduvela Rate Rala to the palace (mahã vãsala) and asks them: "I want to what kinds of human beings (minissu jãti) live in this Matale [district] and the lands beyond (epita rata)." "May your divine highness achieve Buddhahood, we could explain this." The text then is a detailed description

of the people who lived in this region, much more detailed and complex than the first Matale text. In Matale 1 the context is the king's concern that the armies he had summoned were not willing to serve as soldiers; hence he is interested in those who might serve. But this text deals with the inhabitants in general, that is, heads of households, some of them owing service tenure to the king or to the temples. Also most interestingly the regions that constitute Matale (or Mahatale) are depicted. Thus this text gives castes that were not mentioned in text 1, such as Rodiya (untouchable beggar). Apparently, the original reason for placing these people in the gattara village was because they had placed "bones" (must surely be that of cows) and the road had to be closed for a week. There is another interesting reference to a Tamil whose birth or jati is difficult to determine (jati niyama näti nisã); he is also placed in a gattara village. There is a cryptic but important reference a high official: "Muhandiram Mudiyanse resides at Vallabahu nuvara. He is a Muslim." Another reference to Muslims: "In Gahalagama resides the physician Akurana Marakkala Suba." This is not surprising because Akurana today is a well-known Muslim village in Matale. And most important, there are references to some of the descendants of the Väddas in the previous text and the ancestors of the Väddas mentioned in Lawrie's Gazetteer of 1896; the latter refers to thirty three Vädda villages not mentioned in Matale Kadaim pota 1.

The implication of even a brief comparison of texts 1 and 2 are awesome. It clearly indicates that texts having the same title, namely *Matale Kadaim pota*, deal with completely different material. We are fortunate in being able to date the two texts; and further provide some fascinating information on the composition of the Matale district during a hundred year period. Thus we know that by this time Muslims were being integrated into Sinhala society by being given Sinhala *vãsagama* names

and some of them were being incorporated into the Kandyan aristocracy, presumably carrying authority over Muslim villages in this region. It also seems that Matale might have been sparsely populated in text 1 but text 2 finds it a more populous place with more migrants, but this might also be due to the different material been presented in the two texts.

What might be the reason for the preoccupation with boundaries during the Kandy and Kotte periods? As Abeyawardana points out there were traditional precedents for this is the nation's past but it is the degree of preoccupation with the boundaries of the island and some of its districts that make this period especially remarkable. One might think they were formed in response to European maps but we doubt this is the main reason because most map makers were Dutch and some of our boundary books antedate the Dutch presence. Moreover, it is hard to believe that ordinary village intelligentsia who wrote these texts had access to Dutch maps. We think these texts are a reaction to the redrawing or rearranging of boundaries by the Portuguese. Thus Sabaragamuva which was a collection of Vädda and Sinhala villages was transformed into a province by the Portuguese; so was their redistricting of the territories occupied by them.

The texts that deal with the Vanni in our series have references to groups of Malala folk coming by sea to Sri Lanka and then taken to the king of Kotte who gives them Sinhala names and titles and settles them in different parts of the country, especially in the region of the Vanni near present-day Puttalam district. This is analogous to the "naturalization" process in European thought. Our texts substantiate Parker's in *Ancient Ceylon* which I shall refer to here as it is easily accessible to our readers. In our accounts, as in Parker's, there is reference to a important Vädda chief known as Panikki Vädda of Eriyava near Galgamuva in the current North-western province and was

given the title of "Bandara Mudiyanse" in the latter half of the fifteenth century by King Bhuveneka Bahu of Kotte, probably the king of that name who reigned in 1464-71. The lands he was given was clearly demarcated. Parker says, "He was not merely the supreme chief of the Four Wanni Pattus (Puttalam Pattuwa, Munissaram Pattuwa, Demala Pattuwa, and the Wanni Hat Pattu); these districts were granted to him and his heirs for ever." Elsewhere, says Parker, these texts refer to him as Vanni Hatara Pattu Erivãve Panikki Rãla, "the Elephant-Catcher Chief of Vädda. When some princes with armed followers arrived from India at Ponparippu, his followers notified the matter to his chief, and Panikki, who is also termed Panikki Maetiyo, 'the Minister Panikki' proceeded to the spot with a large force of Väddas to inquire into the cause of their coming. "He translated into Tamil the words of the Väddas, for the benefit of the visitors, made them show him the presents which they had brought for the king, and sent his royal master a full report, stating that they carried swords slung from their right shoulders and shields in their left hands, but that they stated that they came as friends, and were in want of food; he awaited instructions. Eventually, he was ordered to feed them, and to allow them to proceed to Sitawaka for an audience with the king. A large guard of Väddas under Panikki accompanied them, apparently to see that they caused no damage on the way. The visitors stopped at Munessaram to pay their devotions at the temple of Vishnu, who granted them permission to proceed to the king."9 The texts from the Vanni that we will publish gives us similar details and will make available to the public some of the material originally used by Parker and some not included in his discussion.10

Publication order

Volume 1 : Bentota Attadassi, Kristiyâni Pragnaptiyața

Piliturak and Bishop Gogerly, Kristiyâni

Pragnaptiya

Volume 2 : Vanni Râjâvaliya

Volume 3 : Vanni Upata, Vanni Vitti and Vanni

Kadaimpota

Volume 4 : Râvanâ Râjâvaliya and Merața Kaḍaimpota.

Volume 5 : Hemamâla Bandâravaliya, Kandure

Bandâravaliya, Malala Bandâravaliya; along with the Mâtale and Laggala Kadaimpota.

Volume 6 : Malala Katâva, Malala Vitti and Râjasinha Vitti

Pota.

Volume 7 : Lokauppattiya and Bambauppattiya

Volume 8 : Daladâ Haţana.

Series editor : Gananatha Obeyesekere

Editors : Ananda Tissa Kumara

Nandana Weeraratne

Editorial Assistant: Aparna Silva-Kishore

Notes

- G.D.B. de Silva, "New light on Vanni chiefs, based on historical tradition, palm leaf manuscripts and official records," JRAS (Sri Lanka), vol. LXI, 1996 (1998), 153-204.
- 2. H.A.P. Abeyawardana, *Kadaim-pot vimarṣanaya*, Colombo: Ministry of Cultural Affairs, 1978; English edition is translated as *Boundary Divisions of Mediaeval Sri Lanka*, Polgasovita: Academy of Sri Lankan Culture, 1999.
- 3. P.M.P. Abhayasinha, *Udarata Vitti* (Sinhala), Colombo: Department of Cultural Affairs, 1998 (1957); P. Dolapihilla, *In the Days of Sri Wickramarajasinha, Last King of Kandy*, Colombo: Saman Press, 1959; Tundeniya has written extensively on the local histories of Udunuvara, Yatinuvara and Patadumbara.
- 4. See, E.B. Cowell, *The Jãtaka*, vol. iv, no. 466, pp. 99-104, London: Pali Text Society, 1981.
- 5. Mudiyanse Dissanayaka, *Kãnkari Gita Sãhitya*, ("The literature of the [Kohomba] Kankariya), Colombo: Godage and Brothers, 1991; K.N.O. Dharmadasa and H.M.S. Tundeniya, *Sinhala Deva Purãnaya*, ("The puranic history of the gods"), Colombo: Government Press, 1994).
- 6. Michael Roberts, Sinhala Consciousness in the Kandy Period, 1590s to 1815, Colombo: Vijitha Yapa, 2003.
- 7. H.A.P. Abeyawardana, *Kaḍaim-pot vimarṣanaya*, Colombo: Ministry of Cultural Affairs, 1978, pp. 223-31, my translation.
- 8. Gananath Obeyesekere, 1977 "Gajabahu and the Gajabahu Synchronism: An Inquiry into the Relationship between

- Myth and History," in Religion and the Legitimation of Power in Sri Lanka, Bardwell Smith, in Religion and the Legitimation of Power in Sri Lanka, Chambersburg, Pa.: Wilson Books; "Gajabahu and Cenkuttuvan: Culture heroes and colonization myths," chapter 8 of The Cult of the Goddess Pattini, Chicago: University of Chicago Press, 1984, 361-80.
- 9. Henry Parker, *Ancient Ceylon*, Delhi: Asian Educational Services, 1984 [1909], 101.
- 10. We have used diacritical marks only for italicized words and phrases, the only exception being the spelling for "Vädda" which is been written phonetically right through.

පුස්තාවනා

දුර්ලභ වෙතිහාසික ගුන්ථාවලි

ගොඩගේ සහෝදරයන් විසින් පුකාශයට පත් කරන මෙම ගුන්ථාවලිය සඳහා නොරාඩ් පදනම (Norad Foundation) සහ ජනවාර්ගික අධායනය පිළිබඳ ජාතාන්තර කේæය (International Centre for Ethnic Studies - ICES) අනුගුහය දක්වයි.

කෝට්ටේ සහ මහනුවර යුගවල ඓතිහාසික දේශපාලන හා සමාජීය සංවිධානය අවබෝධ කර ගැනීමට සුදුසු වන මේ මූලාශය දළ වශයෙන් 18 - 19 ශතවර්ෂ අතරතුර කාලය පුරා පැතිරෙයි. මේ ගුන්ථ, මහාවංසය අදි පාලි සහ සිංහල සම්භාවා සාහිතා කෘති ගණයටත් ජන සාහිතා සම්පුදායටත් අතරමැද සාහිතා ගණයක් වන බැවින් මේ සාහිතා ගුන්ථ බොහෝ දුරට අතරමැදි සාහිතා ගණයකට (Intermediate Texts) අයත් වෙයි. මේ ගුත්ථ ඒ ඒ යුගවල දී යටෝක්ත සාහිතා සම්පුදාය දෙකේ විදාමාන ඓතිහාසික වෘත්තාන්ත සරල භාෂා සහ රචනා සම්පුදායකින් යුක්තව පුාදේශීය ගැමි බුද්ධිමතුන් (පුභුවරුන්, ලේඛකයන්, ගම්පුධානීන්, සාමානා ගැමි ජනයා) විසින් රචිත ය. මේ ගුන්ථාවලියෙන් මේ යුග ඇතුළත සිදුවුණු පුාදේශීය හා ජාතික වැදගත්කමකින් යුක්ත සංසිද්ධි වර්ණිතය. මේ ගුන්ථාවලිය යටතේ දූර්ලභ පුස්කොළ අත් පිටපත් මෙන් ම ඓතිහාසික අගයකින් යුතු යැයි විශ්වාස කෙරෙන පුාදේශීය බුද්ධිමතුන්, යටත් විජිත පරිපාලකයන් විසින් රචනා කරන ලද ගුන්ථ ද පුකාශයට පත් කිරීමට අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

මේවා අතර ඉතා වැදගත් ගුන්ථය ලෙස අප සලකන බෙන්තොට අහුදස්සී හිමියන් විසින් රචිත කිුස්තියානි පුඥප්තියට පිළිතුරක් සහ උන්වහන්සේ විසින් විවිධ විෂය යටතේ රචනා කැරුණු ගුන්ථ පළමුව පුකාශයට පත් කිරීමට තීරණය කර ඇත. මෙම ගුන්ථ පුකාශයට පත්කිරීමේ පුරෝගාමීන් අප යයි අපි කිසිවිටෙකත් නොකියමු. තැපොබේනියන් (Taprobanian) සඟරාවල පුකාශයට පත් කළ හියු නෙවිල්, පුරාතන ලංකාව (Ancient Ceylon) රචනා කළ හෙන්රි පාකර් (මධාම පළාතේ අකාරාදිය) පුකාශයට පත් කළ ඒ. සී. ලෝරි බඳු යටත්විජිත පරිපාලකයෝ මෙබඳු ගුන්ථ පුකාශයට පත් කිරීමේ ලා පුරෝගාමී වූහ. හියු නෙවිල්ගේ ගුන්ථ ශාස්තීය වශයෙන් වැදගත් වුවත් අභාගායකට මෙන් ඔහු ජිවත්ව සිටි කාලය තුළ ම එකී නාායාත්මක විශ්ලේෂණ විශේෂයෙන්ම ඔහුගේ තුලනාත්මක අගමික අධායන නාායිකව යල්පැන ගිය ඒවා විය. පාකර්ට ඓතිහාසික විධිකුම ගැන පුළුල් දනුමක් නොතිබුණත් ඔහු පුළුල් ලෙස මේ ''අතර මැදි සාහිතා ගුන්ථ'' ඉපැරණි හා නූතන ලංකා ඉතිහාසය ගැන අවබෝධයක් ලබා ගැනීමටත් එපමණක් නොව පුළුල් වශයෙන් පාලි වංශකථාවල ඌන පූරණය සඳහාත් ඔහු මේ කෘති බහුලව උපයෝගී කර ගත්තේ ය.

ලෝරිගේ අකාරාදිය මූලික වශයෙන්ම පුරෝගාමී වූ කෘතියකි. මේ ගුන්ථය මධාාම පළාතේ ගම්බිම් පිළිබඳ විගුහයක් පමණක් නොව <u>ඓතිහාසික වැදගත්කමකින් යුත් ගම් පිළිබඳ සවිස්තර තොරතුරු</u> මෙන් ම මධාාම පළාතේ රදල පවුල් පිළිබඳ පරම්පරාගත ඉතිහාස වෘත්තාන්ත වාර්තා කර තැබුවේ ය. මේ ගුන්ථය ඔහු නොසිතු විරූ අාකාරයට පශ්චාත්කාලීන මානව වංශ අධාායනවල නිරතවුණු විද්වතුන්ට මාර්ගෝපදේකයෙක් විය. මැතක දී ජි. ඩී. බී. ද සිල්වා වීසින් රචනා කරන ලද විශිෂ්ට ලේඛනයට පදනම් වූයේ ද මේ අතරමැදි ගුන්ථාවලි බව පෙන්වා දිය යුතු ය. කෑගල්ලේ විදාහකල්ප පුකාශකයන් විසින් මෙබඳු අතරමැදි ගුන්ථ හා කෝල්මුර කවි පුකාශයට පත් කරමින් පුරෝගාමී කාර්යයක යෙදුණු අතර එම ගුන්ථ බස් නැවතුම්පළවල, විහාරස්ථාන සහ සතිපොළ වැනි ජනාකීර්ණ ස්ථානවල 'කුඩකාරයෝ' අළෙවි කළහ. විදහාකල්ප පුකාශකයා හා කුඩකාරයා සමකාලීන ලාංකේය සමාජයෙන් අතුරුදහන්ව ගියත් එම මට්ටමින් නොවූවත් මෙබඳු ම ගුන්ථ අළෙවි කරන වෙළෙන්දෝ තවමත් ජනාකීර්ණ ස්ථානවල සිටිති.

විශ්ව විදහාලවල බුද්ධිමතුන් මෙබඳු අතරමැදි කෘති නොතකා හැර තිබුණත් සිංහල සාහිතා විශාරදයෝ මෙබඳු දුර්ලභ සහ අපුකට ගුන්ථ සංස්කරණය කර පුකාශයට පත් කළහ. කොටගම වාචිස්සර හිමියෝ අතරමැදි ගුන්ථ හා මුඛ පරම්පරා ගත ඉතිහාසය පදනම් කොට ගෙන ඓතිහාසික කාල පරිච්ඡේද පුතිනිර්මාණය කිරීමට ස්වකීය සරණංකර සංඝරාජ සමය නම් වූ කෘතියේ දී මූලික මෙහෙවරක් ඉටු කළහ. මේ කාර්යයේ දී අපගේ ආසන්නම පුරෝගාමියා වනුයේ සිංහල කඩයිම් පොත් විමර්ශනය නම් කෘතිය රචනා කළ එච්. ඒ. පී. අභයවර්ධන ය.

යුරෝපය සහ උතුරු ඇමරිකාවේ වර්තමාන පුාදේශීය ඉතිහාසය අධාෳයනයට ඉතිහාසඥයෝ බලවත් උනන්දුවක් වර්තමානය වන විට දක්වති. ඉන්දියානු බුද්ධිමත්හු ද මැතක සිට නිර්පුභු අධායන (Subaltern Studies) කෙරෙහි නව සම්පුදායක් ඇති කරමින් මේ අධාෳයනවල වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරමින් සිටිති. නිර්පුභූ අධාෳයන යනු යුද්ධ රාෂ්ටු පාලනය, ජනපුධානීන් හා ආණ්ඩු කාරයන් කෙරෙහි යොමු වූ ඉතිහාසඥයන් විසින් නොතකා හරින ලද පුද්ගලයන් සහ සමාජ කණ්ඩායම් පිළිබඳ අධාායන කිරීමයි. අප සිතන ආකාරයට අපේ විශ්වාසය නම් කවර අඩුපාඩු තිබුණත් මානව විදහාඥයන් විසින් ලෝකයේ අපුකට පුදේශවල ජීවත්වන ජනයාගේ (පුාදේශීය විශ්වාස, නායකයන්, භූත වෛදාවරු, ගැමි ජනයා, ගෝතිුක ජනයා පිළිබඳව) සම්මත ඉතිහාසය විසින් නොතකා හරින ලද අධායන කෙෂතුයකට හඬක් දීමට පුරෝගාමී වූ බවයි. මෙබඳු මානවවංශ අධායේන කෙරෙහි යොමුවීම සමකාලීන ඉතිහාස අංශවල සිටින ඉතිහාසඥයන් ද පුාදේශීය දැනුම කෙරෙහි ස්වකීය අවධානය යොමු කිරීමට බලපෑම් කළා පමණක් නොව මග පෙන්වීමක් ද කෙළේ ය.

මේ දුර්ලහ ඓතිහාසික ගුන්ථාවලිය ශුී ලාංකේය ඉතිහාසඥයන් පාදේශීය විහාරාරාම ඉතිහාසය, කෝරළ සහ පත්තුවල ඉතිහාසය, අධායන කිරීමට හුරුවෙතැයි අපි බලාපොරොත්තු වෙමු. උදාහරණයක් ලෙස රයිගම් කෝරළය සහ පස්දුන් කෝරළය බඳු පුදේශවල ඉතා සාරවත් ඓතිහාසික ලේඛන හා විහාරාරාම වාර්තා සහ මුඛපරම්පරාගත වෘත්තාන්ත වැනි සාරවත් සම්පුදායක් පවතී. උඩරට විත්ති රචනා කළ පී. ඇම්. පී. අබේසිංහ, ශුී විකුම රාජසිංහ රජතුමාගේ කාලය ගැන ලියූ පී. දොළපිහිල්ල සහ එච්. එම්. එස්. තුන්දෙණියගේ ගුන්ථ මෙබඳු අධායනවලදී මූලික වී ඇත. අපසිතන පරිදි මෙබඳු අධායන විවේචනාත්මක චින්තනයකින් හා නූතන අර්ථකථන නමැති ශිකෂණයකින් යුක්තව වෘත්තීය ඉතිහාසඥයන් සමාජ විදහාඥයන් සහ වෙනත් බුද්ධිමතුන් විසින් ඉදිරියටත් කරගෙන යා යුතු බවයි.

අප විසින් සංස්කරණය කරන ලද ගුන්ථාවලියේ සංක්ෂිප්ත හැඳින්වීමක් පහත සඳහන් වේ.

- 1. පළමුවැන්න රාජවලිය හෙවත් රජවරුන්ගේ නාමාවලිය ආදර්ශ කර ගනිමින් රචනා කරන ලද බණ්ඩාරවලිය හෙවත් බණ්ඩාරවරුන්ගේ පෙළපත ය. රාජාවලිය ලක්දිව පාඨකයන්ට නව කියවීමක් නොවෙතත් එය විවිධ රාජාවලි පිටපත්වල විදග්ධ සංස්කරණයක් හැටියට වර්තමානයේ පළ වුවකි. මෙම රාජාවලිය දකට ලංකාවේ භාවිත වන රාජාවලිය විදග්ධයන් සොයාගත් පොදු නාමයකට යටත්ව විවිධාකාර රාජාවලි ගුන්ථ එකතුවක සංස්කරණයකි. සිංහල පාඨකයන්ට රාජාවලියක් තවත් රාජාවලි මුල් පිටපතක් වන්නියේ දී රචනා කැරුණු ලක්දිව රජවරුන්ගේ නාමාවලියක් ඇතුළත් රාජාවලියක් හෙවත් වන්නි රාජාවලිය නමින් සිංහල පාඨකයන්ට හඳුන්වා දීමට කල්පනා කෙළෙමු. කාලය හා සම්පත් ලබාගත හැකි වෙතොත් අපි වෙනත් රජවරුන්ගේ නාමාවලි පසුව පුකාශයට පත් කිරීමට අපේක්ෂා කරමු.
- 2. දෙවනුව අප ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට සූදානම් වන රාවණා රාජාවලිය සහ මෙරට කඩයිම් පොත රාවණා රජු හා බැඳුණු ලක්දිව විවිධ ප්‍රදේශවල විත්තිවල එකතුවකි. රාවණා රාජාවලිය මුහුද ගොඩ ගැලීම මගින් රාවණ රජතුමාගේ කුැරත්වයට දඬුවම් කළ බව අහම්බයකින් මෙන් සඳහන් කරයි. මෙබඳුම වූ මුහුද ගොඩ ගැලීමක් පිළිබඳ සමුද්ද වාණිජ ජාතකයේ ද සඳහන් වේ. පළමුවන රළ දණ හිස තෙක් උසට පැමිණි පසු ප්‍රඥාවන්තයෝ නැව් තනාගෙන දිවයිනෙන් බැහැර වූහ. පාපීහු නැවතුණහ. දෙවෙනි රළ පහර ඉණ තෙක් ද, තෙවෙනි රළ පහර මිනිස් උසට ද අනතුරුව තල් ගසක් පමණට ද තල් ගස් හයක් උසට ද පැමිණ පාපීහු පත්සියයක් සමග දිවයිනම විනාශයට පත් විය. රාවණා රාජාවලිය සහ සම්බන්ධ 'මෙරට කඩයිම් පොත' රාවණා රාජාවලියේම පුතරුච්චාරණයකි.
- 3. විත්ති පොත් විවිධ සිදුවීම් පිළිබඳ වාර්තා තැබුණු සාහිතා ගණයකි. මේ කෘති සිය ගණනිත් වෙහෙර විහාරවල සහ ලේඛනාගාරවලත් පෞද්ගලික පුස්තකාලවලත් එක් රැස් කර

- ඇත. මේ ගුන්ථ කෝට්ටේ සහ මහනුවර යුගවල ජීවන තොරතුරු සහ සිද්ධි හැදෑරීමට ඉතා පුයෝජනවත් මූලාශුයෝ වෙති. මලල කථාව, මලල විත්ති සහ රාජසිංහ විත්ති යන කෘතිවලට මේ සංස්කරණයේ දී අපගේ අවධානය යොමු විය.
- 4. සිංහල සහ දමිළ ජනයා ස්වකිය නිජබිම ලෙස දැන් කියා සිටින වන්ති පුදේශය මෙම ගුන්ථ මූලාශය කරගනී.මෙබඳු ගුන්ථ කොපමණ ඇතත් අපි වන්නි උපත, වන්ති විත්ති, වන්නි කඩයිම් පොත පමණක් මේ අවස්ථාවේ දී හඳුන්වා දිමට තීරණය කෙළෙමු. මේ කෘති සහ ගුන්ථාවලියට අයත් අනෙකුත් සාහිතාහ කෘති දක්ෂිණ භාරතයේ සිට ලංකාවේ පදිංචියට පැමිණි මෙරට විවිධ පුදේශවල පදිංචි වූ දෙමළ සහ කේරළ ජනයා පිළිබඳ බොහෝ තොරතුරු ඇතුළත් වේ. විශේෂයෙන් ම පුත්තලම් දිස්තික්කය හා වන්ති හත්පත්තුව තුළ සිදු වූ ජන සංකුමණ හා ජනාවාසවීම් සඳහන්ය.
- 5. අන්තර් මධා ගුන්ථාවලියට අයත් තවත් සාහිතා කෘති වර්ගයක් උප්පත්ති කථා සහ පුරාණෝක්ති ගණයට අයත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික දෙවිවරු දේවතාවියන් සහ යක්ෂ යක්ෂණියන්ගේ උපත් කථා විස්තර වන මේ ගණයට අයත් ගුන්ථ දහස් ගණනක් ඇත. මේවායින් කිහිපයක් මේ වන විට මුදියන්සේ දිසානායකගේ සහ කේ. එන්. ඕ. ධර්මදාස සහ තුන්දෙණිය යන දෙදෙනාගේත් වෙනත් අයගේත් සංස්කරණවලින් පුකාශයට පත්ව ඇත. මෙබඳු ගුන්ථ සංස්කරණය කිරීමට බලාපොරොත්තු නොවුණත් බඹ උප්පත්තිය සහ ලෝක උප්පත්තිය බඳු අපුකාශිත කෘතී ආරම්භයක් ලෙස සංස්කරණය කෙළෙමු. මේ කෘතිවල බුහ්මයාගේ උපත සහ ලෝකයේ උපත මෙන් ම කොටහළු මඟුල හෙවත් රන්සැළි මංගලායේ පුරාණෝක්තිය සවිස්තරව ඇත. මෙබඳු ජිවිත සංස්කරණ විධි දනට අභාවිත බැවින් ඒවා පිළිබඳ අධායෙනයක යෙදෙන විදහාර්ථිනට ඒ පිළිබඳව මතා අවබෝධයක් මේවායින් ලබාගත හැකිය.
- 6. අපගේ මීළඟ කෘතිවලට කඩයිම්පොත් හා බණ්ඩාරවලී අයත් වේ. මේවා කෝට්ටේ සහ මහනුවර යුගවල සමාජ සංවිධානය අධාායන කිරීමට උපකාරී වනවා පමණක් නොව සමකාලීන ජාතිකවාදී ස්වරූපය අධාායනය කිරීම සඳහා නාාායාත්මකව

වැදගත්කමක් උසුලයි. මේ කෘති ජන සංකුමණ විධි කුලගෝතු සැකසුණු ආකාරය සහ අතරින් පතර ඒ ඒ පුදේශවල වගා කටයුතුවල ස්වරූපය පිළිබඳව අප දනුවත් කරයි. මේ ගුන්ථාවලියට හේමමාලා බණ්ඩාරවලිය, හා කඳුරේ බණ්ඩාරවලියත් අයත් වේ. ශීු ලංකාවට දළදාව රැගෙන ආවේ යැයි පැවසෙන හේමමාලා කුමරියගේ පරපුර රැගත් හේමමාලා බණ්ඩාරවලිය සහ වන්නි පුදේශයේ පුධාන පුභු පවුලක් වන කඳුරේ බණ්ඩාර පරපුර පිළිබඳව කඳුරේ බණ්ඩාරවලිය වාර්තා කරයි. මලල දේශයෙන් හෙවත් කේරළයෙන් පැමිණි රදළ වරුන්ගේ පුභවය පිළිබඳව මලල බණ්ඩාරවලිය වාර්තා කරයි. එච්. ඒ. පී. අභයවර්ධනගේ කඩයිම් පොත් පුන සංස්කරණයකට නොයා යුතු බැව්න් අප විසින් ලග්ගල කඩයිම් පොත සහ මාතලේ කඩයිම් පොත සංස්කරණය කරන ලදී. මෙය කීර්ති ශීු රාජසිංහ රජුගේ සමයේ රචනා වූවකි. මේ පුදේශවල පදිංචි ජන කණ්ඩායම්වල ජනවංශ පිළිබඳ සම්පූර්ණ එකතුවකි. ආචාර්ය අභයවර්ධනගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන ඔහු විසින් සංස්කරණය කරන ලද කඩයිම් පොත් පුකාශයට පත් කිරීමෙන් සිදුවන සම්පත් හා කාල නාස්තිය මගහැර මෙතෙක් අමුදිතව ඇති අනෙකුත් කඩයිම් පොත් පුකාශ කිරීමට තීරණය කර ඇත.

ජාතිකවාදය නාාායාත්මකව අධාායනය කිරීමේ දී කඩයිම් පොත්වලට වැදගත්කමක් හිමිවනුයේ ඇයි?

බෙනඩික් ඇත්ඩුසන් ස්වකීය පරිකල්පිත ජනසමූන නම් වූ සුපුකට අධායනයේ දී ගම්මානවල මිනුම් සහ සීමා මායිම් ඇති වූයේ නූතන ජාතිකවාදයේ ආරම්භයත් සමග යැයි බව පවසයි. නමුත් ශී ලංකාවේ කඩයිම් පොත් මේ අදහසට එරෙහිව යයි. මක්තිසාද යත් ශී ලංකාවේ ගම්මානවල සීමා මායීම් ඉතා පැහැදිලිව දක්වා ජනයා සහ රැකියා මෙන් ම ගම්මානවල විස්තර පැහැදිලිව සවිස්තරව සඳහන් වෙයි.

7. ලේකම් මිටි අන්තර් මධා කෘතිවලට වෙනස් වුවත් මේවා කෝට්ටේ සහ මහනුවර රාජධානිවල ඉඩම් භුක්තිය සහ ආදායම් කුම පිළිබඳව තොරතුරු රැසක් වාර්තා කරයි. පෘතුගීසීහ පවා ස්වකීය තෝම්බු සැකසීමේ දී මෙබඳු ලේකම් මිටි ගුරුකොට ගත්හ. මේවා අතුරින් දනට සබරගමුව හී ලේකම් මිටිය පමණක් මුදිතව ඇත. කන්ද පල්ල කෝරළයේ ලේකම් මිටිය, මතුරට කෝරළයේ ලේකම් මිටිය, මතුරට කෝරළයේ ලේකම් මිටිය සහ දුම්බර ලේකම් මිටිය මුදුණය කිරීම සඳහා සංස්කරණය කර ඇත. ලේකම් මිටි විවිධත්වයෙන් යුක්තව රචනා වී ඇති අතර මේවා දහනව වන ශතවර්ෂය දක්වා වාර්තා කෙරී ඇත. උඩරට රාජධානියේ ඉඩම් සහ ඉඩම් භක්තිය පිළිබඳ පුතිපත්ති හැදෑරීමට පුයෝජනවත් වන මේ ලේකම් මිටි යථා කාලයේ දී ඉඩකඩ ඇති පරිදි මුදුණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.

8. අවසාන වශයෙන් මෙම ගුන්ථාවලියට හටන් කවි සංස්කරණය කිරීමට අප බලාපොරොත්තු වන අතර යුද්ධ පදනම් කරගෙන හටන් කවි රචනා වූ බවට විශ්වාස කරතත් නොයෙකුත් අවස්ථාවල පෞද්ගලික, සමාජීය, පේම විරහය වැනි ගැටුම් පදනම් කර ගෙන රචිත හටන් කාවාත් සංස්කරණය කර මුදණය කිරීම අපගේ අදහසයි. මේවායින් ස්වල්පයක් පුකාශයට පත්ව ඇතත්, විශාල පුමාණයක් තවමත් අමුදිතව හා අපුකටව පවතී. විශේෂයෙන්ම පදා 463 කින් සමන්විත දළදාව පිළිබඳව සිදු වූ විවිධ සටන් හා පාතිහාර්යාත්මක සිද්ධි ඇතුළත් දළදා හටන සමග අමුදිත හටන් කවි ද සංස්කරණය කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

මේ ගුන්ථාවලියට අන්තර්මධා කෘති පමණක් නොව ගිහි සහ පැවිදි පඬිවරුන් රචිත වෙනත් ගුන්ථ ද සංස්කරණය කිරීමට අපි අදහස් කරමු. 1848 දී චෙස්ලියන් පූජකයකු වශයෙන් සිටි ''ඩැනියෙල් ජෝන් ගොර්ගලි'' විසින් රචිත කුිස්තියානි පුඥප්තියට පිළිතුරු ලෙස 1849 දී බෙන්තර අත්ථදස්සී හිමියන් විසින් රචිත ''කුිස්තියානි පුඥප්තියට පිළිතුරක් නම් කෘතිය මෙම ගුන්ථාවලියට අයත් වේ. බෙන්තර අත්ථදස්සී හිමියන්ගේ පිළිතුරු ගුන්ථය කුිස්තියානි ආගමේ මතවාදයට පිළිතුරක් වශයෙන් බෞද්ධයන් විසින් රචනා කරන ලද මුල් ම පිළිතුරු ගුන්ථය ලෙස අප විශ්වාස කරන බැවිත්, එහි ඓතිහාසික වැදගත් කමක් පවතී. බෞද්ධයන් හා කුිස්තු භක්තිකයන් අතර සිදු වූ පානදුරාවාදවලට බොහෝ කලකට පෙර මේ පිළිතුරු ලියා ඇත. පසු කාලීනව සිදු වූ බෞද්ධ කුිස්තියානි වාදවලට වඩා ගොර්ගලිගේ පොත සහ අත්ථදස්සී හිමියන්ගේ පිළිතුරු වඩාත්

ශිෂ්ට සම්පන්න විය. අප දන්නා පරිදි අප සතුව ඇති කිුස්තියානි පුඥප්තියට පිළිතුරක් නම් වූ පිටපත දනට අවශිෂ්ටව පවත්නා එකම පිටපත විය හැකි ය. මෙම පිටපත සොයා ගැනීම පුාතිහාර්යයක් බඳු විය. අත්ථදස්සී හිමියන්ගේ පිළිතුර සමඟ එයට පදනම් වූ ගොර්ගලිගේ ගුන්ථයත් මෙම වෙළුමේ පිටු සංඛාහව කොතෙක් ඉහළ ගියත් පුකාශයට පත් කිරීමට තීරණය කෙළෙමු. 19 වන සියවසේ විසූ අපුකට කීර්තිමත් පඬිවරයකු වූ අත්ථදස්සී හිමියන්ගේ සෙසු ගුන්ථ හා ලිපිලේඛන පසුව පුකාශයට පත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.

මේ කෘතිවල අන්තර්ගතය

බෙහෝ විද්වත්හූ උඩරට රාජධානියේ රාජා හා සමාජ සංවිධාන සැලැස්ම ගැන ලියූහ. රාජා බලය රජතුමාගේ කීර්තිය මත රඳා පවතින බව ඔවුන්ගේ අදහස වී ඇත. අවාසනාවකට මෙන් උඩරට රජවරුන් වනයෙන් ගැවසුණු කඳුකර විශාල පුදේශය වී වගාවෙන් පෝෂණය වුණු පුදේශයකට පරිවර්තනය කෙළේ කෙසේදයි දනගැනීමට ඇති සාකෂා අල්ප ය. උඩරට රජවරුන් ස්වකීය ජනපුධානින් රාජධානියෙන් දුරබැහැර පළාත්වලට යවා වැව් අමුණු හා වාරිමාර්ග ඉදිකිරීමට බලය පැවරු අයුරු විස්තර වන මුඛපරම්පරාගත වෘත්තාන්ත සහ ගුන්ථ ද අප සතුව ඇත. මේ සඳහා රජුන් සහ ජනපුධානීන් ශුමය සපයා ගත්තේ කෙසේද? මේ කඳුකර පුදේශ සශීුක කිරීමට පුාදේශීය සිංහල ජනයා සහ වැදිජනයා මේ කටයුතු සඳහා යොදා ගත්තේ කෙසේදයි මෙම ගුන්ථ සාකෂා දරයි. සිංහල රජවරුන් විසින් දක්ෂිණ භාරතීය සංකුමණිකයන් මේ පුදේශවල පදිංචි කරවීමට උනන්දු කළ ආකාරය විස්තර වෙයි. මේ මොහොතේ පවතින ජනවාර්ගික ගැටුමට අදාළව ඇති වැදගත්කම නිසා වන්නි පුදේශවල ජනාවාසවීම කෙරෙහි 2005 අපගේ පුකාශන අවධානය යොමු කරයි. රටේ සෙසු පුදේශවලට අදාළ මේ චිතුය පරිපූර්ණ කිරීම සඳහා බොහෝ අධායනය කළ යුතුව පවතී. අපගේ මේ සංස්කරණ වන්නි පුදේශ පිළිබඳව දෙමළ බසින් රචිත මේ හා සමාන කෘති ලේඛනාගාර ඇසුරෙන් පරිවර්තනය කිරීමට සෙසු විද්වතුන් උනන්දු වෙනැයි යන්න අපගේ බලාපොරොත්තුවයි.

- 2. මෙයට සමානව සිංහල රාජධාතියේ පැවති ගම්මාන කුල විසාප්තිය ඉඩම් බුක්තිය රජුට හෝ ජනපුධානීන්ට කළ යුතු යුතුකම් හා වගකීම් වගාවන් සහ යපස් උණු කිරීම් සහ කම්මල්කරුවන් පිළිබඳ පුවත් ද මේ ගුන්ථවල ඇතුළත්ව ඇත. විශේෂයෙන්ම දෙවැනි රාජසිංහ සමයේ රචිත මාතලේ කඩයිම් පොත බඳු ගුන්ථ වැදි ගෝතිකයන් පිළිබඳ වැදගත් තොරතුරු වාර්තා කර ඇත. විශේෂයෙන්ම වැදි ජනයා සිංහල ජනයා මෙන් කුල ධුරාවලියකට අනුව බෙදී නොසිටියත් වැදි ජනයාටම ආවේණික සංවිධාන වුහුහයකට බැඳී සිටි බව තහවුරු කරයි. අනෙකුත් කඩයිම් පොත් හා විත්ති පොත් සංස්කරණය කළ පසු වැදි ජනයා පිළිබඳ පමණක් නොව සෙසු ජන කොටස් ගැන ද පූර්ණ චිතුයක් ලබාගත හැකි වන ආකාරය ඉදිරියේ දී මෙම හැඳින්වීමේ දී විස්තර කෙරේ.
- 3. උඩරට රදළයන්ගේ හා ජනපුධානීන්ගේ වගතුග පිළිබඳ අප දනුම ඉතා දිළිඳු මට්ටමක පවතී. උඩරට රාජධානියේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය උදෙසා ඔවුන් ඉටු කළ කාර්යභාරය තේරුම් ගැනීමට මේ ගුන්ථ උපකාර වෙතැයි සැලකේ. රදලයන්ගෙන් ඇතැමෙක් දක්ෂිණ භාරතීය සම්භවයකින් යුක්ත වූහ. සමහරෙක් වැදි පුභවයකින්ද, පුංශ, පෘතුගීසි, ලන්දේසි, ඉංගීුසි හිරකරුවන්ගෙන් පැවතෙන්නෝ ද වෙති. අවාසනාවකට මෙන් විදේශීය සම්භවයක් සහිත රදලයන්ගේ අවසාන කණ්ඩායම පිළිබඳ වෘත්තාන්ත අල්පය. ස්වභාවයෙන් ම ඔව්හු කුමයෙන් සිංහල භාෂාව වාවහාර කරන බෞද්ධ බැතිමතුන් බවට පත්වූහ. මේ වනවිටත් අප විසින් සංස්කරණය කරන ලද ගුන්ථ මේ පිළිබඳ රචනා වී ඇති විශාල ගුන්ථ සම්භාරයක අල්ප පුමාණයක් වුවත් ඒවා පොදු පාඨකයාට පරිශීලනයට යොමු කරවීම අපගේ වගකීම බව පෙන්වා දිය යුතු ය.
- 4. අප විසින් පුකාශයට පත් කිරීමට නියමිත හටන් කාවාවල වැදගත්කම ගැන සලකා බැලිය යුතුයි. 2005 දී පුකාශයට පත් කිරීමට නියමිත දළදා හටනෙන් දන්ත ධාතුව පිළිබඳ වර්ණවත් ඉතිහාසයක් දිග හැරෙයි. දළදාව පිළිබඳ ඉතිහාසය අනෙකුත් සම්භාවා කෘතිවල සඳහන් වෙතත්, මෙම දීර්ඝ කාවායෙන් වඩාත් ජනප්‍රිය ඉතිහාසයක් කියැවීමට අවස්ථාවක් පාඨකයාට ලැබෙයි. මේ ගුන්ථාවලියට දනට හටන් කාවා හයක් පමණ

සංස්කරණය කර ඇත. මේවා අතරින් හටන් කාවා තුනක් ලක්දිව වැදගත් රජෙකු වන 1 වැනි රාජසිංහ රජතුමාගේ යුද්ධ වාාපාර ගැන සඳහන් කරයි. කවුරුත් දන්නා පරිදි මොහු පිතෘසාතකයකු මෙන් ම බුද්ධාගම අතැර දමූ පෘතුගීසින් බියගැන්වූ රජෙකු බව ලංකා ඉතිහාසයේ පුකටය. 1 වැනි රාජසිංහගේ යුද්ධ වාාපාර පිළිබඳ තොරතුරු රැසක් ලැබෙනුයේ යටත් විජිත මූලාශුයන්ගෙනි. හටන් කාවාවලින් පුකට වන මෙම යුද්ධ ස්වදේශීය ජනයා දුටු ආකාරයෙන් මෙන්ම ඔවුන්ගේ අත්දකීම් ද ඇතිව වර්ණනා කරයි. මයිකල් රොබට්ස් වැනි විද්වතුන් අතරින් පතර මේවා තම ශාස්තීය කටයුතු සඳහා යොදාගත්තත් බොහෝ හටන් කාවාය තවමත් අපුකටව පවතී. මේ මොහොතේදී මෙම ගුන්ථවලින් මහඟු පල ලැබිය හැක්කේ සිංහල විද්වතුනට පමණි. ගුන්ථාවලියෙන් තෝරා ගත් කොටස් ඉංගුිසියට පරිවර්තනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙතත් ඒ සඳහා කාල නියමයක් කළ නොහැකිය.

අන්තර් මධා ගුන්ථ පිළිබඳ ගැටලු :

කෝට්ටේ හා නුවර රාජධාතිවල ඓතිහාසික හා සමාජ තත්ත්වය වීමර්ශනයක දී කොතෙක් දුරට මෙම ගුන්ථ කෙරෙහි විශ්වාසයක් තැබිය හැකි ද යන්න මෙහිදී පැන නගින බරපතළ ගැටලුවකි. ලේකම් මීටි වැනි ගුන්ථ ඉඩම් භුක්තිය සම්බන්ධ තොරතුරු ඍජුවම වර්තා කරයි. නමුත් අතැම් පවුල් ඉඩම්වලට අයිතිවාසිකම් කිමේදී වාහජ ලේකම් මීටි සකස් කර ඇති නිසා මේවා අර්ථකථනයේ දී ඇතැම් පුශ්නවලට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇත.

අනෙකුත් ගුත්ථ ඓතිහාසික දනුම ලබා ගැනීමේ දී නිවැරදි මූලාශුය ලෙස යොදා ගැනීමට නම් විවිධාකාර විවේචනාත්මක කුමවේද යොදා ගැනීමට සිදුවේ. අවධි දෙකක රචනා වූ මාතලේ කඩයිම් පොතේ පිටපත් දෙක විමසීමේ දී අප මුහුණ පාන ගැටලු මොනවාදයි පැහැදිලි කිරීමට අපට ඉඩ දෙන්න. ආචාර්ය අභයවර්ධන විසින් සංස්කරණය වූ 2 වැනි රාජසිංහ සමයේ රචිත මාතලේ කඩයිම් පොත හා පේරාදෙණිය සරසවියේ පුස්තකාලයේ ඇති කි්ර්ති ශී රාජසිංහ සමයේ රචිත කඩයිම් පොත (2) සහ වන්නි කඩයිම් පොත මේ ගැටලුවට අපූරු නිදර්ශනයකි.

ි....... ස්වාමීන් වහන්ස, මාතලේ රටේ ගෙවල් තුනයි කියා සැලකල තැනේදී ගෙවල් තුන මොකදයි ඇහු බැඵං කල තැනේදී ස්වාමීන් වහන්ස උඩුපිහිල්ලේ කුලතුඟ මුදියන්සේත් අළුවිහාර වතිසේකර මුදියන්සේත් දුඹුකොළ චනුසේකර මුදියන්සේත් හුලංගමුවේ ගමගේ වැද්දාත් හම්පත් වැද්දාත් මිස නැතැයි කියා සල කලා ය. එතතිං එපිට රට මොකදයි කියා ඇහුං බැලුං කලතැනේද ස්වාමීනි බිරිඳ වෙලේ හෙල් කඳුරෙන් පල්ල කනන්ගමුවේ කන්නිල වැද්දා හිරකර සිටියා ය. නිකකොටුවේ හේරත්වැද්දා හිරකර හිටියාය. මහා තම්පලා වැද්දා පලාපත්වල හිරකර හිටියාය. දොඹා වැද්දා දොඹවෙලගම හිරකර හිටිනවාය. වල්ලිවෙල වල්ලි වැද්දා හිර කර හිටිනවාය. මහකවුඩැල්ලා වැද්දා කවුඩු පැලැල්ලේ හිර කර හිටියාය. නාරංගමුවේ නයිරන්වැද්දා හිරකර හිටියාය. නාලන්දේ ඉමියා වැද්දා හිරකර හිටියාය. දිග හරහා නව ගවුවක් නාග පට්ටලමේ දිප්පිටියේ මහගෙ හිරකර හිටියාය. මකර වැද්දාත් කෝඳුරුවා වැද්දාත් කඩඉම රැක හිටියාය. මහකන්දා වැද්දා කන්දපල්ල හිරකර හිටියාය. ගලේවෙල හෙම්පිටි මහගෙ හිරකර හිටියාය. උඩුගොඩ කොරළේ උඩසිය පත්තුවේ බාජු මහගේ හිරකර හිටියාය පල්ලේසියපත්තුවේ මිනිමුතු මහගෙ හිරකර හිටියාය. මේල්පිටියේ දෙවකිනීති මහගෙ හිරකර හිටිනවාය.

මින් අනතුරුව කඩයිම් පොත වැදි වාසගම් හෝ වැදි වංශයට අමතරව ශී මහා බෝධිය හා දළදාව ද සමග පැමිණි බුාහ්මණයන් ද මේ පුදේශය තුළ පදිංචි වී සිටින බව දක්වයි. නිදසුනක් ලස අරිට්ඨ කුමාරයා බුාහ්මණයන් පිරිසක් සමග ශී මහා බෝධිය ලංකාවට රැගෙන ඒමට භාරතයේ මධා දේශයට ගොස් අශෝක රජු මුණගැසී ශී මහා බෝධි ශාඛාවක් ලබා ගත්තේය. මේ බුාහ්මණවරුන්ගේ

නාමාවලියක් ද එහි ඇතුළත් වෙයි. මේ සඳහා නිදසුන් සැපයීමට අපට ඉඩ දෙන්න. අකුරණ දේශයෙන් පැමිණි අකුරම්බොඩ රාල තමා රැගෙන ආ සර්වඥ ධාතු තැන්පත් කර දාගබක් තනා එහි පදිංචි විය. මාදි නම් මහේස්වරයා මාදිපොළ පදිංචි විය. ජයකොත් පණ්ඩිතයා වහාකෝට්ටේ පදංචි කර සිටියේය.

මේ පුදේශයේ පදිංචි වූ වැදි ගෝතු හා බුාහ්මණයන් පිළිබඳ තිබෙන වාර්තා ගෙන බලමු. තොරතුරු දක්වන මොහොට්ටාල මේ වන විටත් වැදි ගෝතු සීමා ආරකෂා කරන බව දක්වා ඒ පිරිසට මහගේලා (ස්තීුන්) පස් දෙනෙකු ද ඇතුළත් වන බව දක්වයි.

මේ කෘතියේ සඳහන් දෙවන තොරතුර මෙයට වෙනස් මුහුණුවරක් ගනී. මේ මොහොට්ටාල බුාහ්මණ වංශිකයන් අතීතයේ බෝධිය ලංකාවට ගෙන ආ පරපුරෙන් පැවතෙන්නන් ලෙස දක්වයි. භාරතයේ සිට ශී මහා බෝධිය සහ සර්වඥධාතු ගෙනා බව පවසමින් බුාහ්මණ පෙළපතට උත්පත්ති පුරාණයක් ගොඩ නගා ගත් ජන කණ්ඩායමක තොරතුරු මෙයින් සැපයේ. මෙම තොරතුරු ඓතිහාසිකව නිවැරදි දයි ඔප්පු කිරීමට අපට පුළුවන් කමක් නැත. මෙහි දී අපට කිව හැක්කේ බුාහ්මණ සම්භවයක් තමන්ට ඇති බව පවසමින් පුභු පවුල් කිහිපයක් මාතලේ පුදේශයේ පදිංචි ව සිටි බව පමණකි.

වරින් වර වන්නිය පිළිබඳව රචනා වූ සාහිත ාවලිය දක්ෂිණ භාරතයෙන් පැමිණි බාහ්මණයන් පුත්තලම් පුදේශයේ විවිධ ස්ථානවල මෑතකදී පදිංචි වූ බව සඳහන් කරයි. මේ අනුව සලකා බලන විට මීට පෙර වාර්තාවලට ද වඩා මෙහි ඓතිහාසික සතායකට සමීප වීමට ඉඩකඩ ඇතැයි අපට නිගමනය කළ හැකි වෙයි.

ජනකණ්ඩායම් ගැන සඳහන් කරන තුන්වන වාර්තාව වඩාත් අවුල්සහගතය. එය එසේ වනුයේ මේ හා සමාන එනම් මාතලේ පුරාණෝක්තිය හා සමාන පුරාණ දිවයින පුරාම වාහප්ත ව පවතින ආකාරය අපට පෙන්වා දිය හැකි ය.

අනතුරුව විජේපාල රජතුමා ස්වකිය නිලධාරින්ගෙන් එම පුදේශයේ පදිංචි අනෙකුත් මිනිසුන් කවුරුදශි විමසුවේය. එවිට නිලධාරින් පිළිතුරු දෙමින් නීල මහා යෝධයා සමඟ සොළී රජුට පාතිහාර්ය පෙන්වා ගජබාහු රජ දවස දෙමළ රටින් මෙරටට ගෙන ආ යුද සිරකරුවන් විසිහාර දහසින් පැවතෙන්නන් ලංකාවේ විවිධ

පුදේශවල පදිංචි කරවු බව දක්වෙයි. මෙය ලක්දිව පුචලිත ජනපිුය පුරාණයකි.

මේ පුරාණය මාතල් කඩයිම් පොතේ සඳහන්වනුයේ මේ අයුරින්ම මහනුවර රාජධානියේ ජනයා පදිංචි කරවු බවත් මෙයින් 400 ක් හාරසිය පත්තුවේ ද 60 ක් හේවාහැට ද, 150 ක් තුන්පනේ ද 12,000 ක් ඌව පළාතේ ද, මහ බල සේනාවක් මාතලේට ද, යැවු බව සඳහන් වෙයි. රටපුරා ගජබාහුගේ සිරකරුවන් පදිංචි කරවීම පිළිබඳ වෙනත් පුරාණ කතා රැසක් ඇත. අපි සමහර තැන්වලදි ගජබාහු පුරාණෝක්තිය විශ්ලේෂණය කිරීමේදී හා නම් කිරීමේදී මෙය ජනපදකරණ පුරාණෝක්ති නමිත් හඳුන්වා ඇත්තෙමු. තවත් කෙනෙක් එයට ජනාවාසකරණ පුරාණෝක්ති යයි නම් කර ලංකාවේ විවිධ පුදේශවල දෙමළ කථා කරන ජනකණ්ඩායම් පූරාණයේ සිට පදිංචි වි සිටීම සම්බන්ධ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ කරනු ඇත. මේ පුරාණෝක්ති විවිධ අර්ථ දක්වීම් විවිධ පුදේශවලින් වීමර්ශනය කියවන ලෙස පාඨකයන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිමු. මාතලේ පුදේශයේ ගජබා පුරාණයේ ඓතිහාසික සතානාව සම්බන්ධව පිළිබඳ කිසිවක් අපට ඔප්පු කළ නොහැකිය. කෙසේ වුවත් අපට කිවහැක්කේ විජේපාල රජ සමයේ මාතලේ පුදේශයේ දෙමළ කතාකරන ජනකණ්ඩායම් වාාාප්තව සිටිය බවත් ඔවුන් ගජබාහුගේ සිරකරුවන් ලෙස සිංහලයන් වාර්තා කර තැබූ බවත් පමණකි.

විජයපාල රජතුමා මේ පුදේශයේ පදිංචි කරුවත් විමසන්ට ඇත්තේ ඇයි දශි පැනය පැන නගී. මෙයට පිළිතුර නම් සිය සොහොයුරා වන දෙවැනි රාජසිංහ වෙනුවෙන් හමුදා හටයන් එක්ර ස් කිරීමට මෙකල තොරතුරු අවශා වන්නට ඇති බවයි. විජයපාල රජතුමා පෘතුගීසින්ට විරුද්ධ පහත රටින් සේනාවක් ගොඩ නැගීමට දරු පුයත්නය වාවර්ථ විය. ඉන් පසුව රජතුමා මාතලේ දිස්තිුක්කයෙන් සේනාව රැස් කර ගැනීමට උත්සාහ දරී ය.

අපගේ ඓතිහාසික දෘෂ්ටියට අනුව වැදි ගෝතු නායකයන් දේශ සීමා රැකීම පිළිබඳ වාර්තා පිළිගත හැකිය. පුභුවරුන් හා බුාහ්මණයන් සම්බන්ධ පුරාණෝක්ති පිළිගැනීමට හැක්කේ මීටත් අඩුවෙනි. නම් සඳහන් නොවන මාකලේ පුදේශවල පදිංචි කැරුණ චෝල හිරකාර සේනාව පිළිබඳ පුරාණය පිළිගත හැක්කේ මේ සියල්ලට වඩා අඩු විශ්වාසයකිනි.

කීර්ති ශීු රාජසිංහ රජතුමාගේ සමයේ රචිත දෙවන මාතලේ කඩයිම් පොත සියතෑ කෝරළයේ හිස්වැලිගම පදිංචි පුංචි අප්පුහාමි විසින් 1122 ඇසළ මස මහනුවර රජවාසලේ දී රචනා වූවකි. කීර්ති ශීු රාජසිංහ රජතුමා වර්ෂ 1122 රාජා පාලනය කළ බව සඳහන් වීම අපට බලවත් කුහුලක් දනවයි. මන්ද මේ රජතුමාගේ රාජාෳ කාලය කිු: ව: 1747 - 1760 වන නිසා ය. මේ රචකයා කිුස්තු වර්ෂය ගැන නොදනුවත්ව සිටින්නට ඇතත් වර්ෂ 1122 ශක වර්ෂ හෝ බුද්ධ වර්ෂ සමග ගැළපීමක් ද ඇත්තේම නැති බැවින් කතුවරයා ඉස්ලාම් වර්ෂ කුමය මත පිහිටා මෙම ගුන්ථය රචනා කළ බව පැහැදිලි ය. සම්මත වර්ෂ ගණන් ගැනීම්වලට අනුකුලව 1122 - 1710 වර්ෂය හා සමීප වුවත් මේ කෘතිය රචනා වූ කාලය වඩා ඈතට එනම් සිංහලයේ අවසාන රජු වන නරෙනුසිංහ රජතුමාගේ රාජා කාලයත් ඉක්මවා යන්නක් බව පෙනේ. සිංහල හා මුස්ලිම් ජනතාව ඔවුනොවුන් සමීපව ජීවත් වූ නිසා ඔවුන් මේ මුස්ලිම් වර්ෂ කුමය අනුගමනය කරන්නට ඇතැයි නිගමනයකට එළඹීමට හැකියාව ඇතත්, එවන් තිගමනයකට ඒමට ලපර පහත සඳහන් කරැණු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක සාඎා සොයාගත යුතුව ඇත. පළමුව මාතලේ කඩයිම් පොත 2 හා බැඳුණු මූලාශුයවල ලේඛක දෝෂ තිබුණිද යන්නත්, ඒ වාගේම විදේශගත මුස්ලිම් වෙළෙඳ පුජාව මුස්ලිම් වර්ෂ කුමය මත පදනම් ව වෙනත් විකල්ප දින දර්ශන කුම යොදාගත්තේ ද යන්නක් ගැන ය. මේ අනුව පෙනී යනුයේ මුස්ලිම්වරුත් මහතුවර රාජධාතියේ හොඳින් තහවුරු වී ඇතමුන් සිංහල වාසගම් ගෙන සිංහල භාෂාව වෳවහාර කරමින් නොයෙක් සිංහල ජනයා සමග ආර්ථික හා දේශපාලන සාමාජික සම්බන්ධතා පවත්වමිත් එහි විසු බවය.

සම්භාවා සාහිතා රචනා කරන ලද ගිහි පැවිදි ලේඛකයන් විසින් බුද්ධ වර්ෂ සහ ශක වර්ෂ යොදා ගත් අතර, මෙකල සිටි ඇතැම් ගැම් බුද්ධිමතුන් ස්වකීය සාහිතා කෘතිවල කාලවකවානු දක්වීම සඳහා ඉස්ලාම් වර්ෂ කුමයත් අනුගමනය කළ බවක් පෙනේ. මේ මාතලේ කඩයිම් පොතේ අන්තර්ගතය ඉතා වැදගත් ය.

රජතුමා පුධාන රදලවරුන් දෙදෙනෙකු වන ඕපල්ගල වැදි බණ්ඩාර හා කඩුවෙල රටේ රාළ රාජ වාසලට කැඳවා ඔවුන්ගෙන් මාතලේ පුදේශයේ වාසය කරන මිනිසුන් කවුදයි වීචාළ පසු ඔවුහු

මෙසේ පිළිතුරු දුන්හ. ''මෙම මිහිතලේ කවුරුද හිටින මිනිස්සු ජාතිය මොකුන්ද යන වග මට දුනගන්ට ඕන. එසේය යහපති පස්වා දහසකට දෙවියො බුදුවන්ට අපට කියා දෙන්න පුළුවන්.....'' මුල් මාතලේ කඩයිම් පොතට වඩා මාතලේ පුදේශයේ ජීවත්වන ජනයා පිළිබඳ සවිස්තර හා සංකීර්ණ තොරතුරු සමුදායක් මේ කෘතියේ සඳහන් වේ. පළමුවන කඩයිම් පොත පහත රටින් සේනාව රැස් කර ගැනීමේ ඇති දූෂ්කරතා සලකා බලා මාතලෙන් සේනා රැස් කිරීමට තැත් කර ඇති බව පෙන්වා දෙයි. නමුත් මේ දෙවැනි කඩයිම් පොත පොදුවේ මාතලේ පදිංචි කරුවන් පිළිබඳවත් රජවාසල හා විහාර රාජකාරි කිරීමට පැවරී ඇති ගෘහපතියන් පිළිබඳ තොරතුරුත් වාර්තා කරයි. මෙයින් පුධාන වශයෙන් මාතලේ පුදේශයේ වෙනත් පරිපාලන ලකුණ පෙන්වා දෙයි. පළමු කඩයිම් පොතේ සඳහන් නොවන මාතලේ කුල පිළිබඳව මෙහි සඳහන් වෙයි. මාර්ගයේ ගෙරි ඇට දමීම නිසා මාර්ගය සතියකට වසා දමීමට සිදුවීමෙන් මාතලේ රොඩී ජනයා ගත්තර කළ බව මාතලේ කඩයිම් පොතේ සඳහන් වෙයි. මීට වඩා අපූරු සිදුවීමක් මේ ගුන්ථය වාර්තා කරයි. එනම් උපත හෝ කුලය නියම ජාතිය සොයා ගැනීමට නොහැකි එක් දෙමළ මිනිසෙක් ද ගත්තර කර ගත්තර ගම්මානයකට යැවූ බව එහි සඳහන් වෙයි. එසේ ම මෙකී ගුන්ථයෙන් කෙටියෙන් වුවත් වැදගත් සඳහනක් උසස් නිලධාරියකු ගැන ඇත. එනම් වල්ලබාහු නුවර වෙසෙන මුහන්දිරම් මුදියන්සේ පිළිබඳවය. ඔහු මුස්ලිම්වරයෙකි. තවත් මුස්ලිම්වරයෙකු ගැන කෙරෙන සඳහනක් අකුරණ ගහලගම පදිංචි මරක්කල සුබේ නම් වෛදාවරයකු ගැන ද සඳහන් වෙයි. මෙය පූදුමයට කරුණක් නොවනුයේ මේ වනවිටත් අකුරණ පුකට මුස්ලිම් ගම්මානයක් වන බැවිනි.

මාතලේ කඩයිම් පොතේ සඳහන් වන වැදි පරම්පරාවෙන් පැවත එන්නන් පිළිබඳ තොරතුරු I වැනි මාතලේ කඩයිම් පොතේ ද සඳහන් වෙයි. එය ඉතා වැදගත් තොරතුරකි. 1896 ලෝරි විසින් සම්පාදිත මධාවේ පළාත් අකාරාදියේ ද II වැනි මාතලේ කඩයිම් පොතේ එන වැදි ගෝතු ගැන සඳහන් වෙයි. ඒ හැරුණ විට I වැනි කඩයිම් පොතේ සඳහන් නොවන වැදි ගම්මාන 33ක් වාර්තා කර තිබීම වැදගත් ය.

I වැනි කඩයිම් පොත II වැනි කඩයිම් පොත තුලනාත්මක

ලෙස අධායන කර විගුහ කිරීමේ දී වෙනස් ස්වරූපයක අන්තර්ගතයක් ඇත. මේ ගුන්ථ දෙක රචනා වූ කාලය දනගන්ට ලැබීම වාසනාවකි. එමෙන් ම මෙම ගුන්ථ දෙක මාතලේ දිස්තිුක්කයේ වසර සියයක පමණ තොරතරු සමුදායක් අපට වාර්තා කර ඇත. මහනුවර රාජධානියේ විසූ මුස්ලිම්වරුන් සිංහල වාසගම් ලබමින් සිංහල සමාජය සමග සම්මිශුණය වූ අයුරු මේ වනවිටත් දන සිටියෙමු. එමෙන් ම සමහර මුස්ලිම්වරුන් උඩරට රදල පවුල් සහ සම්බන්ධ වී උඩරට මුස්ලිම් ගම්මානවල පුධාන නායකයෝ වූහ.

පළමුවැනි මාතලේ කඩයිම් පොතින් පෙනෙන පරිදි මාතලේ පුදේශය එතරම් ජනාකීර්ණ නොවුණකි. දෙමළ මුස්ලිම් සංකුමණික පිරිස්වලින් ජනාකීර්ණ පුදේශ ලෙසට ද, කඩයිම් පොත මේ පුදේශය හඳුන්වා දෙයි. මෙයට හේතු වන්නට ඇත්තේ ගුන්ථ දෙක එකිනෙකට වෙනස් විෂය කෙෂතු පිළිබඳ වාර්තා තැබීම නිසාවෙනි. පුරාතන යුගවල සීමා මායිම් පිළිබඳ වාර්තා ඇතත් කෝට්ටේ හා නුවර යුගවලදී මේ සා විශාල පුමාණයක කඩයිම් පොත් රචනා වූයේ මන්දයි යන මූලික ගැටලුව අපට පැන නගී.

මෙම කඩයිම් පොත් රචනා වන්නට ඇත්තේ යුරෝපීය සිතියම් කරුවන්ට පිළිතුරක් ලෙස යැයි කෙනෙකුට සැකයක් ඇතිවිය හැකි ය. නමුත් යුරෝපීය සිතියම් කරුවන් වැඩි දෙනෙක් ඕලන්දකරුවන් වන බැවිනුත් කඩයිම් පොත් විශාල පුමාණයක් රචනා වී ඇත්තේ ඕලන්ද ආකුමණවල පූර්ව වන බැවිනුත් එබඳු සැක මත පදනම් වීමට අපට ඉඩක් නොලැබෙනු ඇත.

එමෙන් ම මෙවැනි ගුන්ථ රචනා කළ ගැමි උගතුන්ට ඕලන්ද සිතියම් දකීමට ලැබුණේද යන්න පවා අපට විශ්වාස කළ නොහැකි ය. මේ සා විශාල කඩයිම් පොත් පුමාණයක් මේ යුගයේ රචනා වත්නට ඇත්තේ පෘතුගීසීන් තමන්ට මනාප පරිදි නව සීමා ඇති කරමින් නව සිතියම් සැකසූ නිසාවෙනි. එයට පුතිකුියාවක් ලෙසට කඩයිම් පොත් සම්පාදනය වී යැයි සිතිය හැකිය. නිදසුනක් ලෙස ගතහොත් සබරගමුව මහා දිසාවක් බවට පත්වීමට පෙර එය වැදි සහ සිංහල ගම් කිහිපයක එකතුවක් බව අපි දන සිටියෙමු. පෘතුගීසිනු තමන් යටතේ පැවති පුදේශ මායිම් තමන්ට කැමති පරිදි වෙනස් කළහ.

අප විසින් සංස්කරණය කැරුණ වන්නියට අදාළ කෘතිවල

සඳහන් වනුයේ මුහුදෙන් පැමිණි මලල ජන කොටස් කෝට්ටේ මහරජ බැහැ දක්වූ පසු රජතුමා ඔවුන්ට සිංහල නම් පෙළපත් සහ විරුද නාම පුදානය කර ඔවුන්ව සිංහල පුදේශවල පදිංචි කරවූ බවකි. එකල වන්තිය නම් වූ පුදේශ විශේෂයෙන් නූතන පුත්තලම් සහ කුරුණෑගල දිස්තික්කවල පදිංචි කරවූහ. මෙය නූතන යුරෝපීය රාජාවල පවා දක්නට ඇති පුරවැසිකරණය හා සමාන වන කියාවලියකි.

අපගේ වන්නි සාහිතා සංස්කරණ සිංහල පාඨකයන්ට බෙහෙවින් උපකාර වෙතත් වැඩි දුරටත් අධායයනවල නිරත වන ජාතාන්තර විද්වතුන්ට පාකර්ගේ පුරතන ලංකාව (Ancient Ceylon) නම් කාතියේ සඳහන් වන මේ කරුණු පහසුවෙන් පරිශීලනය කළ හැකි ය. මලල ජනාවාසකරණය අපේ කෘතිවලින් ද පැහැදිලි වෙතත් සිංහල පාඨකයාගේ පුයෝජනය සඳහාත් පාකර්ගේ කෘතියෙන් උපුටා දක්වනු ලැබේ. වර්තමාන ගල්ගමුව ආසන්නයේ එරියාවේ විසු පනික්කි වැද්දා නම් වැදි පුධානියා පාකර් ද සඳහන් කරන අතර අපේ සංස්කරණවල ද ඔහු ගැන සඳහන් වෙයි. 15 වැනි සියවස මැද භාගයේ කෝට්ටේ බුවනෙකබාහු රජතුමා (1461 - 74) විසින් මුදියන්සේ යන තනතුර මේ වැදි නායකයාට පුදානය කළ බව සඳහන් වෙයි.

ඔහුට පුදානය කරන ලද ඉඩම් පිළිබඳව පැහැදිලි විස්තරයක් ද ඔහු පෙන්වා දෙයි. පාකර් සඳහන් කරන පිරිදි ඔහු පුත්තලම, මුත්තේස්වරම, දෙමළ පත්තුව, වන්නි හත් පත්තුවේ පුධානියා පමණක් නොව වන්නි හතරපත්තුවේමත් නායකයා ද විය. ඔහුට මෙකී ගම්බිම් පුදානය කළේ දරුමුනුබුරු පුවේණිය සලකා ඉර හඳ පවත්නා තෙක් ය. තවදුරටත් පාකර් සඳහන් කරන පරිදි ඔහුට වන්නි හතර පත්තුවේ එරියාවේ පනික්කිරාල, වන්නි හතර පත්තුවේ එරියාවේ කුරුවේ රාල ධුරය ද ඔහුටම පිරිනමා ඇත. ඔහු යටතේ සිටි පුධානීන් පනික්කිරාල හෝ පනික්කි යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත. හතර පත්තුවේ වැද්දන් ද ඔහුගේ පිරිවරට අයත් අතර මොවුන් හතර පත්තුවේ වැද්දන් යනුවෙන් ද හඳුන්වා ඇත.

පාකර් මෙන්ම අපගේ සංස්කරණය දළ ඇතෙකු ඇල්ලීමට උපකාර කළ පුධානින් සහ පිරිවර පිළිබඳ විස්තර වාර්තා කරයි. පාකර් තවදුරටත් සඳහන් කරන පරිදි ඇතා ඇල්ලීමට සහභාගී වූ පිරිසට පුදානය කළ කුඹුරු පිළිබඳව ද ඒවායේ පුමාණය ද සවිස්තර ව සඳහන් වන ආකාරය පැහැදිලිව පෙන්වා දෙයි. පනික්කි වැද්දා ගැන ඇති වාර්තා ඒවාට පමණක් සීමා නොවන්නේ ය.

සන්නද්ධ ආරක්ෂකයන් සමඟ දක්ෂිණ භාරතයෙන් ඇතැම් කුමාරවරුන් පැමිණෙන විට පනික්කි හෙවත් පනික්කි ඇමතිවරයා වැදි නායකයාට දැනුම් දුන් විට ස්වකීය පිරිවර සමග ඉදිරියට ගොස් ඔවුන් ආ කරුණ වගවිභාග කළ බව සඳහන් කර ඇත.

පනික්කි මැතිඳු මේ පැමිණි අමුත්තන්ට උපකාර පිණිස වැදි පිරිස ඇසූ පුශ්න දෙමළට පරිවර්තන කෙළේ ය. එපමණක් නොව රජු සඳහා ගෙනා තෑගි බෝග මොනවාදැයි විමසා ඒවා තමන්ට දක්වන ලෙසට ඔවුන්ව පෙලඹ විය.

එසේ පැමිණී අමුත්තන් දකුණු උර පාර්ශවයේ කඩු පැලඳගෙන දකුණතින් පලිස දරාගෙන සිටින බවත් ඔවුන් සතුරන් නොව මිතුරන් බවත් කෑමට ආහාර ඉල්ලා සිටින බවත් සඳහන් සම්පූර්ණ වාර්තාවක් රජතුමාට යවා ඔහුගෙන් උපදෙස් ලැබෙන තෙක් බලා සිටියේ ය. මේ අතරතුර ඔහු අමුත්තන්ට ආහාරපානවලින් සංගුහ කෙළේය. ඔවුන්ට ආහාර දී ඔවුන්ව සීතාවකට පැමිණ රජු බැහැදකීමට ඉඩ සලසා දෙන ලෙසටත් රජුගෙන් පතික්කි මැතිඳූට නියෝග ලැබුණේ ය.

විශාල වැදි සෙනගක් සමග අමුත්තන්ගේ ආරක්ෂාවට ගිය පනික්කි මැති මේ අමුත්තන්ට කිසි අනතුරක් නොවන අයුරින් රජු බැහැදැක්මට අවස්ථාව ලබා දුන්නේ ය. සීතාවකට යන අතරමගදී මුන්නේස්සරම් දේවාලයට ද ගොඩ වී විෂ්ණු දෙවියන් බැහැ දක රජු දක්මට අවසර ලබා ගත්තේ ය.

වන්නිය පිළිබඳ අප සංස්කරණය කරන සියලුම ගුන්ථවලින් මේ පිළිබඳ වඩ වඩා තොරතුරු සැපයීම අපගේ අපේඤාවයි. පාකර් මෙන් ම අනෙකුත් විද්වතුන් සාකච්ඡාවට බඳූන් නොකළ තොරතුරු ද සපයා දීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.